

sta kot 53. naveza v steni plezala prva Japonca (od katerih se eden ni vrnil), leta 1967 je ta podvig uspel prvi ženski, dve leti pozneje sta bila uspešna prva Jugoslovana Dušan Kukovec in Janez Resnik; poleti 1969 sta bila ena od številnih navez v tej steni. Posebne pozornosti pa je bila to leto deležna naveza Avstrijcev Roberta Kittla in Tonija Rosifke, ki sta steno kot prva zmogla v enem samem dnevu in bila menda prva naveza, ki se je že zvečer po šestnajsturnem plezanju vrnila na Kleine Scheidegg.

V šestdesetih letih je bila tudi »moderna« želja alpinistov, da bi vsako steno splezali do vrha gore po čimbolj direktni smeri. To ni bilo ovrednoteno samo kot tehnična mojstrovina, ampak tudi kot logično dejstvo in hkrati kot izraz ustvarjalnega in estetsko popolnega stika s steno. Pri tem seveda ni bila izvzeta niti Eigerjeva severna stena.

Med 23. februarjem in 25. marcem 1966 sta bili v steni dve skupini, ki sta vsaka zase iskali direktno smeri. Ameriško-angleška skupina je hotela direttissimo najti s plezanjem v klasičnem slogu, medtem ko je skupina Nemcev poskušala isto v odpravarskem slogu, torej s stalnimi vrvmi in z višinskimi tabori v steni. Ker se je vreme pokvarilo, so se tudi Anglosasi odločili za ekspedicijski slog, sčasoma pa sta se obe skupini združili. Naposled sta prišla na vrh popolnoma izčrpana dva Nemca, ki sta jima sledila še dva Nemca in en Anglež, ta direttissima pa je v zgodovini severne stene znana kot smer John-Harlin.

Na to smer je zadela med 24. decembrom 1969 in 21. marcem 1970 japonska odprava, ki je v svoji direktni smeri pustila poldrugo tono železja in vrvi. Le malo manj materiala, eno tono, je pustila v tej steni druga japonska odprava, ki je bila tam poleti 1969, ko se je pripravljala na himalajsko odpravo in je med iskanjem svoje direktne smeri postavila v steni višinske tabore in napeljala stalne vrvi.

KAKŠEN SMISEL IMA VSE TO?

V Eigerjevi severni steni je našlo smrt ničkoliko alpinistov, ki so tam bodisi padli, bodisi umrli od izčrpanosti, ki jih je pobilo padajoče kamenje ali pa so končali pod snežnimi ali kamnitimi plazovi. Reševanja so bila posebno sprva neuspešna. Prvo reševanje je uspelo šele poleti 1957, ko so rešili Italijana Claudia Cortija. Pogosto niti niso mogli spraviti iz stene mrtvih. Celih dve leti je visel Stefano Longhi, ki je bil v navezi s Cortisom, mrtev na vrvi v steni, turisti pa so ga z daljnogledi gledali s Kleine Scheidegga.

Mrtvim je treba izkazovati spoštovanje in prav farizejsko bi se bilo pričkatati o tem,

ali so tisti, ki so tam umrli, in tisti, ki še bodo tam pustili svoja življenja, tveganje, na katerega so bili pripravljani, pač plačali z življenjem. Prav neprimerno sredstvo za to bi bilo (in s tem grozijo iz leta v leto, posebno še, kadar je veliko pone srečenih poskusov), da bi v zvezi z goro izdali zakonska določila ali da bi za Eigerjevo severno steno celo izposlovali prepoved plezanja. To steno je kajpada mogoče preplezati, kar potrjuje njena zgodovina. Nihče ne zapira oči pred nevarnostmi v njej.

Toda kdor sprašuje, komu in čemu je v korist strast alpinistov, izpričuje, da sam ne ve nič o svoji koristnosti. Taki ljudje ne morejo dojeti, kakšen je lahko za nekatere (tudi) smisel življenja: to koristi — če nikomur drugemu — samo njim. To pa je tudi kaj vredno.

(Neue Züricher Zeitung)

KDO JE MARKO STERNI?

ŠPORTNI USPEH VSESTRANSKEGA ALPINISTA

Marsikoga je pred kratkim presenetila vest, da je mladi tržaški alpinist Marco Sterni na nedavnem tekmovanju v športnem plezanju v Vipavi premagal vso slovensko elito s Tadejem Slabetom na čelu ter se tako prvič predstavil kot protagonist mednarodni alpinistični in športni javnosti. Pogovarjali smo se s tem 23-letnim fantom.

Tržaški alpinist Marco Sterni

— Vsak klasični intervju se začneja z vprašanjem, kje, kdaj in kako si se začel ukvarjati z alpinizmom.

»Alpinizmu sem se približal pred desetimi leti pravzaprav po turnem smučanju, s katerim sem se začel ukvarjati pri tržaškem društvu CAI XXX. Ottobre. Po enem letu sem se preusmeril v alpinizem in začel plezati najprej zelo lahke smeri, nato pa vedno težje. Postal sem tudi poklicni gorski vodnik, že pred štirimi leti pa sem kot prvi ponovitelj preplezal nekaj klasičnih smeri v Dolomitih, med katerimi bi omenil smer Moderne Zeiten v Marmoladi (VI, VII), Mefisti v Sass de la Crus (do VII+), Bellenzier v Torre d'Alleghe (do VII+) in druge, prav pred kratkim pa sem kot prvi popolnoma prosto ponovil smer Pesce (Ribe) v Marmoladi (do IX. stopnje), in sicer v enem dnevu. Zelo rad torej plezam težavne klasične smeri, pri tem pa mi gre za estetski užitek.«

— Glede na vse to ne kaže, da bi se specializiral v športnem plezanju, pa si vseeno zmagal na pomembnem in prestižnem mednarodnem tekmovanju v športnem plezanju v Vipavi.

»Ne verjamem, da sem športni plezalec, saj to predvideva specifične trde treninge, diete ipd. Menim pa, da sem zmagal, ker ... nisem izrazil športni plezalec. Ko na primer vadim na skalah na začetku Napoleonske ceste, plezam po zelo težavnih stenah, vendar pa to znanje uporabljam le v gorah. S tem pa, da plezam v gorah, razumem steno in sem pri iskanju pravih oprimkov že tako izurjen in izkušen, da jih dobim takoj. Prav to se mi je zgodilo v Vipavi. Jaz sem šel gladko in takoj prek ključnega mesta, ker sem takoj dobil oprimek (plezali smo namreč na pogled, torej ne da bi prej videli steno) in sem se začudil, ko sem videl, da drugi športni plezalci ne dobijo ključnega oprimka. Jaz pa plezam v gorah povsod in prav to mi je, kot vidiš, odločilno prispevalo k moji nedavni zmagi v Vipavi.«

— Kaj meniš o tekmovanjih v športnem plezanju?

»Vsekakor jih odobravam, čeprav sem se do sedaj udeležil le vipavske tekme in ne vem, kdaj se bom spet naslednje. Vendar pa menim, da bi morale biti na naravnih stenah in ne na umetnih, kot je bilo zadnje tekmovanje Sport Roccia v Arcu.«

— V svoji skromnosti pozabljaš, da si preplezal nič manj kot prvenstveno smer v severni steni znamenitega Fitz Roya v Patagoniji.

»No, tja sem se podal ob začetku leta 1986 skupaj s Tržačanom Mauro Petroniom in štirimi drugimi alpinisti iz Italije. Smer je skupno dolga kakih dva tisoč metrov, težave pa so izredne; v glavnem je tu šesta stopnja tja do sedme. Do sedaj ni te smeri ponovil še nihče.«

Ta podatek je torej dovolj zgovoren in prikazuje tega plezalca kot izredno pridnega, nadarjenega in vsestranskega alpinista, saj velja po splošnem mnenju za enega od najboljših v naši deželi, pa tudi širše v Italiji. Kar slutim, da bomo še pisali o podvigih alpinista Marca Sternija.

Dušan Jelinčič
(Primorski dnevnik)

SREČANJE PLEZALCEV IN TEKMOVANJE V ŠPORTNEM PLEZANJU

»BELA '88«

Alpinistična odseka Nova Gorica in Vipava sta 15. in 16. oktobra 1988 organizirala srečanje plezalcev in tekmovanje v športnem plezanju v novem centru za športno plezanje nad vasjo Vrhpolje pri Vipavi. Stene so visoke do 20 metrov, previsne so tako, da nudijo užitek tudi največjim mojstrom športnega plezanja. Do sedaj je v dobrega pol leta opremljenih že prek sedemdeset smeri do težav 9+; avtor smeri je Marko Fabčič (Vipava).

Na tekmovanju je sodelovalo 63 tekmovalcev in tekmovalk. Prvi dan so plezali vsi: ženske v smeri, težavni 7, moški v smeri, ocenjeni z 8—. V nedeljskem finalu je nastopilo sedem deklet in petnajst fantov. Finalne smeri so imele težave pri dekletih 7+, 8—, pri fantih 8+. Tekmovanje je bilo na mednarodnem nivoju, tako je tudi prva nagrada pri fantih odšla v Trst, pri dekletih pa na Vrhniko.

Nedeljskega finala se je udeležilo prek petsto gledalcev z obeh strani meje; čudovito vreme in prijetno vzdušje ob gledanju najboljših plezalcev je navdušilo večino gledalcev. Nagrade so dobili vsi finalist. Oba večera sta bila posvečena ogledu diapozitivov in filmov.

REZULTATI:

ŽENSKE: 1. Oblak (Vrhnika), 2. Tajnik (Ravne), 3. Ortar (Tolmin), 4. Lukančič (Trbovlje), 5. Klemenčič (Šk. Loka), 6. Stojaković (Zagreb), 7. Poljanšek (Žel. Lj.).

MOŠKI: Sterni (Trst), 2. Slabe (Ljubljana), 3. Varnerin (Trst), 4. Guček (Trbovlje), 5. Prosenjak, 6. Lukič (oba Maribor), 7. Grilc (Črnuče), 7. Jenstrle (Šk. Loka), 9. Ferluga (Trst), 10. Kalan (Kranj), 11. Felicijan (Štore), 12. Ravnik (Jesenice), 13. Zaplotnik (Kranj), 14. Matković (Split), 15. Krapež (Idrija).

Vodja tekmovanja:
Peter Podgornik